

Edebiyat Geçmişime Baykuş Bakışı

Zafer Yalçınpınar

BAŞLANGIÇ

Aslında, ne zaman edebiyatla ilgilenmeye veya yazı yazmaya başladığımı tam olarak hatırlamıyorum. Çünkü ben kendimi “yazıyor” buldum ve bir türlü kurtulamadığım şu “yazmak” lanetine ne zaman veya nasıl düştüğüm zihnimde berrak değil. Mecburen, edebiyat geçmişime yönelik hatırladığım ilk somut şeyi bir başlangıç olarak varsaymam gerekiyor; o da **1998** yılına aittir. Yaşadıklarımı yazmaya -“kayıt altına” ya da “kâğıt üstüne” almaya- 1998 yılında başladım. Zaman zaman garip bir biçimde “yalnız kalmak” isteğimi, yeni yetmeliğimin hızında gelişenleri, çevremdeki doğa olaylarını, yaşamın devinimiyle tanışmalarımı ve üniversiteye gidip gelirken kentte karşılaştıklarımı not ediyordum. Bunların yoğunluğunda oluşan iniş/çıkış dolu duygusal izlenimlerimden “iç-döküm” dolu anlatılar, monologlar çıkıyordu. Ekonometri’nin istatistiksel ve matematiksel zorluklarıyla, modellemeleriyle, kentle, yeni yetmelikle ve hayal kırıklıklarıyla mücadele etmemin bir yoluyla ilk monologlarım... Yazdığım zaman içimdeki zehri dışarı akıtılabildiğimi, öfkelenmişim ve kabul edemediğim bazı gerçekleri yazı aracılığıyla -kendimce- değiştirdiğime, bazı sıradanlıkların yerine görkemli bir şeyler oluşturabildiğime inanıyordum. Bu içtenliğin ve yazdığım amatör monologların “Oğuz Atay” benzeri bir dâhiliğe uzandığına inanmak gibi safdilli bir düşüncenin çalakalemiyle yazıp yazıp, duruyordum.¹

1999 senesinde yazdığım monologlar ya da “duygusal izlenimler” ham bir yığın olarak defterlerimde birikmişti. Yazdıklarımın -döküntülerimden- ne yapacağımı, nasıl bir şey oluşturacağımı bilmiyordum. Ayrıca, yaptığım dengesiz okumaların beni nereye götüreceği de belli değildi ve yazıp yazıp durmaktan sıkılmışım. Monologlarımı bir yerlerde yayımlamak/bütünlemek, içine düştüğüm yalıtımdan kurtulup yazdıklarımı birilerine sunmak hevesine kapılmışım. Hem “ilerlemenin”, “kendimi tartmamın” bir başka yolunun da olmadığını düşünüyordum. Sonunda, bir web sitesi yapıp yazdıklarımı internet üzerinden yayımlamaya karar verdim. “İçimize Yolculuk” adını verdiğim bu sitede neyim var, neyim yoksa yayımlamaya başladım.

¹ Başlangıçta hayatımın asıl odağı “edebiyat” değildi. Ekonometri eğitimimi bitirmek, aileme ve çevremdekilere -nedense- başarısız olmadığımı ispatlamak için uğraşıyordum. Bunun yanı sıra asıl ilgi odağım “müzik” ve “gitar”dı. Liseden beri gitar çalıyordum ve Kadıköy’ün barlarını, ritmini yakından tanımışım. Lisedeki müzik grubumdan arkadaşlarla sürekli müzik, rock sohbetleri, provalar ve planlar yapıyorduk. Para biriktirip gitarıma “ses aparatları” (Amfi, pedal vs...) satın alarak, grubun “sound”unu düşünerek, parmak alıştırmaları ya da besteler yaparak zamanımı geçiriyordum. Yeni çıkan albümlerin, şarkıların ve gitar virtüözlerinin peşindeydim. Zaman zaman, Kerim Çaplı ve Yavuz Çetin gibi sıkı müzisyenleri sahnede izlemek fırsatını bulabiliyor, onların coşkusundan ve müzikal yetkinliklerinden sonsuz etkileniyordum. Yavuz Çetin ve Kerim Çaplı’da diğer müzisyenlerden başka bir şeyler vardı. Bunu seziyordum ancak anlamlandıramıyordum.

2000 yılında Mehmet Ali Erdem adında biri benimle bağlantı kurdu. Lotus Yayınevi'nin² sahibi olan Mehmet Ali Erdem, internet sitemi incelediğini, yazılarımı beğendiğini ve bunları kitaplaştırmak istediğini söylüyordu. Üstelik bu iş için benden para falan da istemiyordu. Bu teklifin üzerine muzip birileri vasıtasıyla bana bir çeşit şaka yapıldığını düşündüm. Bunu yapabilecek arkadaşlarımı aradım, sorguladım; ama durumun şakası olmadığı ortadaydı ve teklif gerçektir. Şaşırılmışım, ilk defa, sanat ya da düşünce adına “bir baltaya sap” olabilecek, ortaya somut bir şeyler koyabilecektim. Hemen, üzerine fazlaca titremeden ve kullandığım dili işlemeden “**Karşı**” adı altında yazılarımı toparlayıp yayınevine yolladım. Bir sürü anlatım bozukluğu ve düzelti sorunuyla birlikte “Karşı”dan 2000 adet basıldı. Şu noktada anlatmadan geçemeyeceğim bir olay vardır: Kitap “somut bir varlık olarak” elime ulaşana kadar aileme “Karşı”dan hiç bahsetmemiştim. Elime ulaştığında, babamın önüne kitabımı koydum ve “Bak, bu senin oğlunun kitabıdır!” dedim. Babam hiç şaşırmadı, kitabı aldı, on dakika kadar inceledi ve bana geri verip: “Bırak bu entel dantel ayaklarını...” dedi. Beni edebiyat yolundan döndürmeye mi çalışıyordu yoksa beni bir şeylere karşı korumaya(hazırlamaya) mı uğraşıyordu, bilinmez.³ Tabii ki “Karşı” çok okunmadı ve duyulmadı. Ancak, kitabın okunmamasının ve önemsenmemesinin nedeni memlekette patlak veren ekonomik kriz değildi: Edebiyat alanındaki çaylaklığım, dil konusundaki yetersizliğim ve içinde bulunduğum “yalıtım” nedeniyle kitabımı tartamamıştım. Bugün bile “Karşı”nın sıkı bir anlatı olduğunu söyleyemem. Kitabın her tarafından yazmaya yeni başlamış olduğum gerçeği akıyordu. Kısacası, “Karşı”nın ardından edebiyat konusundaki bilgilerimin, dilimin yeterli olmadığını sezmeye başladım ve “yazı” olgusuna okuyucu cephesinden bakmadığımı fark ettim.⁴ Bununla birlikte doludizgin yazmaya ve okumaya devam ediyordum. “Karşı”dan daha iyi bir “anlatı” oluşturabilmek için uğraşıp duruyor, ikinci kitap için yazılarımı, olaylarımı, karakterlerimi, neyi anlatacağımı düzenliyor ve biriktiriyordum. “**Korkak Düşler**” tamamlandığında ve **2001** yılında yayımlandığında kendime şöyle demişim: “İşte, en azından, kabul edilebilecek düzeyde ve kurguda bir eser oluşturduğum.” Ama gene yanıliyordum. Çünkü “Korkak Düşler” de -tıpkı “Karşı”da olduğu gibi- dozajı azaltılmış/kimyası değiştirilmiş bir “duygusal izlenimler veya değiniler” bütününden başka bir şey değildi, olamıyordu. Yazmak konusunda acele ettiğimi, anlatmak veya tanımlamak yönündeki telaşımın bir sürü inceliğe ket vurduğunu çok sonra fark edecektim.⁵

GELİŞME

Okuma ve yazma alıştırmaları arasında savrulup -debelenip- dururken **2002** senesinde **Vedat Kamer**'le karşılaştım ve **Kuzey Yıldızı Edebiyat Dergisi** macerasına dâhil oldum. Edebiyat dergiciliği bambaşka bir yüklenimdi ve edebiyat adına yaşadığım en önemli (iyi ya da kötü) deneyimleri Kuzey Yıldızı için ter dökerken kazandım. Dergiye birçok şiir, şiir eleştirisi, postmodern anlatı ve öykü geliyordu. Onları okuyor, söyleşiler yapıyor, kitapları, yazarları, şairleri izliyor ve bakışımızı geliştiriyoorduk. Diğer edebiyat dergilerini daha yakından takip etmeye, onların kimyasını çözmeye ve diğer dergicilerle tanışmaya da bu dönemde başladık.⁶

² Lotus Yayınevi 1999 yılında yeni kurulmuştu ve “Düşünen Siyaset” adında siyaset/felsefe kuramlarıyla ilgili akademik bir dergi çıkarıyorlardı.

³ Bugün bile babamın bazı tavırlarının sebebini anlamış değilimdir. Bununla birlikte, sonunda haklı çıktığı(olduğu) binlerce uzgörüğü ve akıl yürütmesi vardır babamın...

⁴ Yani, yaşantıları aktarmakla, birinci tekil üzerinden aklıma ne geliyorsa yazmakla ya da hayal etmekle iş bitmiyordu. Kendimi dilin cehenneminde, dilin gerçekliğinde ve okuyucunun zekâsında yeniden tartmam gerekiyordu. O zamanlar “dil”in yaşayan bir şey olduğunu, boyutlarını, sentaksı, morfolojiyi ve bunlarla inceleme arasındaki ilişkiyi fark edememişim. Yazdıklarım sadece ve sadece duygulanımlar içinde gelip giden karakterlerden oluşuyordu.

⁵ Bir anlatıyı tamamladığımda duyduğum heyecanın “Sıkı bir yazı yazdım!” sonucuna varmadığını, bu durumun sadece ve sadece yaşadığım coşkunun sanrisından kaynaklandığını o zamanlar bilemezdim. Şimdi ise “Karşı” ve “Korkak Düşler”e geri dönüp baktığımda “Keşke daha sabırlı olabilseydim...” demekteyim.

⁶ 2002 ve 2003'te Dünya Kitap Fuarı, TÜYAP Kitap Fuarı ve CNR'da Türkiye Yazarlar Sendikası'nın standında “Kuzey Yıldızı” satmak/tanıtmak, ayrıca da sendikanın oradaki işleriyle ilgilenmek için bulunuyorduk. Bu noktada yaşadığımız deneyimler, benim edebiyatçı/yazar/şair profiliyle ilk yüzleşmemdir.

2002 senesine kadar “kalburüstü” diye ifade edilen (Varlık, Kitap-Lık vs) dergilerin yanı sıra diğer edebiyat dergilerinin varlığından ve ağırlığından haberdar değildim. Hâlbuki Öteki-Siz⁷, Wesvese, Son Kişot⁸, Ağır Ol Bay Düzyazı, Kavram Karmaşa, Yaratım gibi dergiler yayımlanmaktaydı; hepsinin de kendilerine göre bir edebi yaklaşımı, işaret ettikleri bir şeyler ve savunduğu “isimler” vardı.⁹ Bir süre bu dergilerde, hangi isimlerin ne yazdığını, neyi işaret ettiğini ve kimlere hangi sebeplerle sataştıklarını takip ettim. Bununla birlikte, Mustafa Köz’ün Kadıköy’deki Yazı Kitabevi’ne¹⁰ de sıkça gidip geliyordum. Vedat’la beraber Kuzey Yıldızı’nı çıkarmaya başlarken hiçbir şeyin farkında değildik, kalıcı bir edebiyat ortamı ya da yayıncılığı izlenimimiz yoktu. Ne edebiyat ortamının gereksiz ve yakışsız retorikleriyle tanışmıştık, ne de okuyucunun riyakârlığıyla... Yazarların ve şairlerin kaprisleriyle, çelişik davranışlarıyla, editörlerin de “pusucu”, “ölü soyguncu” ve “fırsatçı” mizaçlarıyla (kâhyalıklarıyla) yüz yüze gelmemiştik. Birçok şeyi sonradan öğrendik ve öğrendiklerimiz fazlaca rahatsız etmişti bizi. Edebiyat dergiciliğinin, yüzüne yalancı/yapay bir gülümseme, memnuniyet, saygınlık takınmış, içtenliğin ve düşçülüğün önüne geçen taraflarının farkına sonradan vardık; dönen dolapların, ilişki yönetimlerinin, ahbap çavuşlukların, kulüpçülüğün, edebiyat kâhyalığının, antoloji oyunlarının... **2002** ve **2003** seneleri bu izlekte geçti. Kötü ve hayal kırıklığı dolu bu izleğin yanında (veya karşısında, tepkisel olarak) garip bir biçimde sürekli okuyor, yazıyor ve bundan kendimi alamıyordum.¹¹ Edebiyat ortamındaki içten pazarlıklara ve hafifliklere karşı bir başka yönelimim de “**Sonrasızlık**” adlı fanzini çıkarmam olmuştur. Fanzinlerin bir fısıltı gibi yayılması, cesur olması, küçük mecralarda bulunması kısacası daha “başibozuk” olması, inat içeren bir içtenliğin ve temizliğin sonucudur. Fanzinlerin düşünceyi, imgeyi retorikle donatmak, olduğundan başka görünmek, pazarlama, bartercilik, kulüpçülük gibi dertleri yoktur.¹² Bu fikri sevmiştim.

2004 senesinde işler değişmiş, AKP iktidara gelmişti. Basın yasasında köklü değişiklikler olmuş, çeşitli külfetlerden yorulmuş birçok dergi ve yayınevi kapanmıştı.¹³ Enis Batur YKY’den tasfiye edilmiş ve desteklediği dergiler çöküntü içerisine düşmüştü. Evrensel değerlerin yerine gerici bir yaklaşım desteklenmeye, Hilmi Yavuz, İskender Pala gibi hazretler (ki aslında sıradan, belediyece zevatlardır) televizyonda programlar yapmaya başladı. Gericilerin ve dincilerin nemalanacağı, dini söylemlerin, kalıpların, vecizelerin, tarikatların, cemaatlerin, mollaların, imamların ve benzerlerinin edebiyata karıştırılacağı bir kültür ortamı beni/bizi bekliyordu. Böylece, hangi isimlerin evrensel değerlerden “döndüğünü” de izleyip durduk; kimlerin dinci söylemlere angaje olduğunu, kimlerin tuhaf kelimeleri, dini kavramları edebiyata ve şiirlerine sokmaya başladığını da “sessizce” sey-

⁷ Öteki-Siz dergisi tam anlamıyla sıkı bir dergiydi. Salih Aydemir’in poetikası, duruşu, edebiyatçılar üzerine anlattıkları hikâyeler, dergicilik ilkeleri ve bu ilkelerin gerekçeleri bana çok şey öğretmiştir.

⁸ “Atonalite” ve “Komutan” adlı öykülerim ilk kez Son Kişot adlı dergide yayımlanmıştır. Dergiyi çıkaran Cenk Koyuncu’ya bu öyküleri Serdar Koçak’ın evinde karşılaştığımızda vermiştim. Cenk Koyuncu’nun 2006 yılındaki vefatı beni çok üzmüştür.

⁹ En azından, üç aşağı beş yukarı bir ortalamaya veya poetikaya sahip olduklarını bas bas bağırp duruyor, ilân ediyorlardı.

¹⁰ Orada Vecdi Çıracıoğlu, Cenk Koyuncu, Doğan Ergül ve Aziz Kemal Hızıroğlu’nu tanıdım.

¹¹ Oruç Aruoba, İlhan Berk, Bilge Karasu, Sait Faik, Turgut Uyar, Panait Istrati, Ludwig Wittgenstein, Emil Michel Cioran, Hermann Hesse, Julio Cortazar ve Eduardo Galeano gibi sıkı yazarların ve düşünürlerin tüm eserlerini okuyuşum, dilbilim felsefesi veya açılımları üzerine eğilişim bu döneme rast gelmektedir. Aynı dönemde “Kuzey Yıldızı” ile birlikte basılan, dağıtılan “Anla(tı)” ve “Kalem Konçertoları” adlı kitapçıklarımın yayımlanışı ise okumalarımın sonucunda oluşan kazanımlarımı, açılımlarımı bir tür “Yazın Etütleri” olarak gerçekleştirmem veya sınamamdır.

¹² “Sonrasızlık” fikrinin diğer açılımı, okumalarım arasından beğendiğim ve değerli olduğunu düşündüğüm alıntılar vasıtasıyla, yaşadıklarımı, saygı duyduklarımı, duygulanım süreçlerimi değiştiren, yani ezber bozan metinleri bir deftere kaydetmek ve bunlardan “aksak bir kolaj” oluşturmaktır. (“Sonrasızlık” adlı fanzini Haziran 2006’da internete taşıdım. Ağustos 2009’da ise adını “EVVEL” olarak değiştirdim.)

¹³ Demin bahsettiğim dergilerin çoğu kapanmış ya da yayınları aksamıştı. E, Picus ve Adam Öykü gibi popüler dergiler de kapanmaya yüz tutmuş, Kitap-Lık ve Virgül Dergisi biçem değiştirmiş, irtifa kaybetmeye başlamış bulunmaktaydı. Bu olaylara karşın şu an adını sanını hatırlayamadığım insanların yer aldığı çeşitli sağcı ve cemaatçi edebiyat dergileri yayımlanmaya başlamıştı. Türev dinciler, “edebiyatta önemliymişler ya da söz sahibiymişler gibi” lanse ediliyorlardı.

rettik. Tabii ki bu adamlara/dönmelere itibar edecek değildim. Okumalarım ve deneylerim sonucunda kendimde ve yazılarımda yeni bir şeyler oluştuğunu hissediyordum.¹⁴ Eğretilmeler, sezgisellik, şiirsellik, dizge ve görüngüler benim için “kurgu”nun ya da “olayların anlatımı”nın¹⁵ ötesine geçmişti. Nereden yola çıkarsam çıkayım, sonunda kendimi Wittgenstein’in “*Gerçeğin yapısını dilin yapısı belirler*” sözünün yanında buluyordum. Üzerinde uzun uzun düşündüğümde, yazdıklarımı defalarca sınıdıktan ve karşılaştırdıktan sonra bendeki bu yeni duygudurum tınısının, yeni kimyanın bir “poetika” olduğunu anladım. Şiirlerim ve yazılarımda birkaç derginin ilgisini çekti ve bazı dergilerde yayımlandı. Böylece, artık, “zokayı yemiştim” ya da “hapı yutmuşum”; şiire, şiir diline bulaşmaya, katılmaya başlıyordum.

Tüm bunlarla birlikte, **2004** yılının Ağustos ayında hayatımın en üzücü olaylarından birini yaşadım. Kuzey Yıldızı emektarlarından sıkı şair Özge Dirik intihar etti ve bu olay beni dayak yemişe çevirdi. Neredeyse edebiyata, şairlere, şiire ve yazmaya sırtımı çevirecektim. Neredeyse ip kopacaktı; bir süre, yazmaktan çekindim ve bazı şeylere, kişilere karşı kontrol edilemez bir şekilde öfkelendiğimi hissettim. Kuzey Yıldızı ve Vedat da yorulmuştu, 10. sayının ardından yeni bir sayı çıkarmayı -üstelik bu sayının “Özge Dirik”siz olabileceğini- düşünemiyorduk. **2005** yılının Nisan ayına geldiğimizde yeterince sustuğumuzu ve dergi çıkarmadan (o suskunlukta) yaşayamayacağımızı görünce Kuzey Yıldızı’nın 11. sayısını “Özge Dirik’in Tüm Şiirlerine Başlangıç Denemesi”yle birlikte yayımladık. Dergi uğraşılarım, okumalarım ve sürekli yazıyor, yazdıklarımı da sürekli işliyor olmam (duramamam) beni istediğim konuma/tınıya yakınlaştırıyordu. “**Çalgıdönüm**”¹⁶ adlı caz şiirlerimi tamamlamış ve “**Kelimenin Yüzü**” adlı “kelime taşı” betikle istediğim eğretilmelere ya da dil görüngüsüne yakınsayabilmişim. Artık emindim; yazdıklarım içime siniyordu. Eşanlı işlekler ve süreçler ardından, 2001’den beri üzerinde çalıştığım, sürekli kesip biçtiğim öyküleri “**Siya**” adı altında topladım, sabitledim. 2005 yılının sonlarına doğru kendimi -edebi görgü olarak- herkesten “bağımsız” bir yerlerde ve yeterli hissediyordum. Birkaç yayıneviyle görüşüyor, “Siya”yı onların değerlendirmesine sunuyordum. Aldığım “yayınlanamaz” cevapları beni fazlaca etkilemiyordu; zaten 2005 yılının sonunda “askerlik” meselesini halletmeye karar vermişim. Bu büyük engeli aştıktan (askerliğimi tamamladıktan) sonra Siya’nın yayımlanması ve benim bu yayın sürecinde “özgür olarak bulunmam” çok daha akıllıcaydı. Diğer taraftan, 2004 yılının sonlarına doğru, “ikinci yeni şiir akımı”ndan bu yana uç vermiş en sıkı ve kabul edilebilir edebiyat hareketi kendini göstermeye, oluşturmaya başlamıştı. Serkan Işın’ın başı çektiği Zinhar adlı edebiyat şebekesi, dümeni deneysel edebiyata doğru kırıp “Görsel Şiir” kuramını sınamaya ya da irdelemeye yöneliyordu. Zinhar şebekesi, “Manifestolar” sayısı ile neyin peşinde olduklarını ortaya koyup, yeni galeriler, dosyalar ve çevirilerle birlikte “Görsel İşler” üretmeye başladı. Bir taifenin “uzlaşımçı” şiiri ve “beylik söylemleri” terk ettiği, “yeni” bir açılım sağlandığı aşikârdı.¹⁷ 2005 yılının sonlarına doğru, askerlik vartasının başlamasından hemen önce, bu görsel işleri heyecanla takip ediyordum ve “**Jüri’ye Hınc**” adlı ilk görsel işimle Zinhar şebekesine katıldım.

2006 yılının Mayıs ayında -askerden döndüğümde- kafamdaki tek öncelik “Siya”nın yayımlanmasıydı. Son kez yazdıklarımı, sözdizimini ve kitabın biçimini gözden geçirdim. Siya, 2006’nın Ağus-

¹⁴ Ece Ayhan ve İlhan Berk okumalarım benim için çok önemlidir. 2004 yılında Ece Ayhan’ın ve İlhan Berk’in tüm kitaplarını okumuş ve tamamlamışım. Bu şairlere çok şey borçluyum ve şiir yazdıkça, şiir üzerine düşündükçe daha da çok borçlanmaktayım. Ayrıca, Ece Ayhan’ın İlhan Berk’e yazdığı mektuplardan oluşan “Hoşça kal” adlı eser edebiyat profiline ve Türkiye tipolojisine bakışımı önemli ölçüde değiştirmiştir.

¹⁵ Belki de “anlam”ın... “Anlam”da birçok şeyin, çoğunlukla da “coşku”nun yitip gitmesi beni anlatmaya değil de sezdirmeye yöneltiyordu.

¹⁶ “Çalgıdönüm” fikrinin oluşmasındaki en büyük etken Patricia Barber adlı “cool caz” sanatçısına olan ilgidir. Patricia Barber’ın “Verse” adlı albümündeki “The Moon” şarkısını, oradaki caz yürüyüşünü ve notalar arasındaki gezintiyi içselleştirmek, çoğaltmak, şarkının sessizlik(sus) ânlarını, boşlukları betimlemek istedim. Şarkının sözleri ve Barber’ın Ay’a olan takıntısı beni çok etkilemiştir. Çalgıdönüm; çeşitli çalgıların tınıları ile şiirsel sesi (veya dize ritmini) benzeştirerek “mevsim dönümleri”nin ve mevsimlere ilişkin imgelerin anlatımıdır.

¹⁷ Heves Dergisi de bu harekete destek vermiştir. Önceleri bu hareketi “yok sayan” edebiyat çevreleri, 2006 yılının ortalarına doğru gözlerini Zinhar’dan alamayacaklardı. Serkan Işın’ın işleri, taifesi kabul edilebilir bir şekilde edebiyat dünyası tarafından takip edilmeye başlandı ve “Monokl” ile “Siyahî” adlı dergiler “Görsel Şiir” konulu dosyalar hazırladılar.

tos ayında Mevsimsiz Yayınevi'nden yayımlandı.¹⁸ Ama birçok dergi ve “tanıtıcı edebiyat kâhyası” bu yeni şeyle ilgilenmiyordu. Örneğin, Eşik Cini dergisinden Nalan Barbarosoğlu, kitabımı ya da gönderdiğim öyküleri okuma zahmetinde bile bulunmamış, büyük bir aymazlık ve umarsızlık içinde, kendi kulübünün üyelerinin içsiz metinleriyle oyalanmaktaydı. Bu edebiyat ortamından ve manipülatör edebiyat kâhyalarından bir şeyler “beklenemeyeceğini”¹⁹ anlıyordum. Ardından, görsel işlerime yoğunlaştım ve 2006 yılının Kasım ayına geldiğimizde Zinhar şebekesinde birçok görsel işim ve iki adet bildirim yayımlanmıştı.²⁰ Bu noktada, söz etmeden geçilemeyecek derecede sıkı bir dergi olan **Monokl**²¹ ilk sayısında Serkan Işın'ın “Şiirde İş” adlı yazısıyla birlikte çeşitli şairlerden görsel işler yayımlanmış, ikinci sayısında ise bir “Görsel Şiir” dosyası oluşturmuştu. Dergiyi omuzlayan Volkan Çelebi ve Monokl yazarları demin bahsettiğim verimsiz ve umarsız edebiyat ortamına karşın çok sıkı, cesur ve deneysel bir dergi oluşturabilmişlerdi.

Ece Ayhan'ın edebiyat ve kültür ortamı hakkındaki denemelerini, söyleşilerini ve şiirlerini **2007** yılının başlarında tekrardan okudum. Günümüzdeki edebiyat olayları, pozisyon değiştirmeler, dirsek temasları, içten pazarlıklı etkinlikler, atıf, dosya konusu ve ödül mekanizmaları -kısacası tüm bu “kim kime dum duma” hâller- Ece Ayhan'ın yakın edebiyat ve iktidar tarihi hakkında anlattıklarıyla birebir örtüşüyordu. Kimse de “ayağa kalkarak” bu gerçeklere karşı “Durun yahu, bizi aptal yerine koyamazsınız!” diyememişti. Ama ben ayağa kalktım, bunu demekten kaçınmadım ve bir sürü tartışmaya taraf oldum. “Haklılık” adlı yükü sırtlanarak **2007**'nin Şubat ayına geldiğimde, çeşitli yayınevlerinin “red” çıkmazlarına ve “F. H. Dağlarca olsan bile şiir kitabını basmayız!” repliğini benimsemiş aymaz editörlere rağmen **"Livar"**²² adlı ilk şiir kitabım yayımlandı. İşte o zaman, derin bir nefes aldım ve “Oh be, şimdi ölsem de gam yemem!” diyebildim.

Fakat, kazın ayağı böyle değildi. Livar'ın yayımlanmasıyla birlikte hissettiğim “huzur” sadece birkaç ay sürdü. Çevremdeki haksızlıklar, uygulanan “yok sayma taktikleri”, “kim kime dum duma” şeklindeki bir el yordamıyla manipüle edilen edebiyat ortamı, zihnimde kendisine karşı kuvvetli bir muhalefet oluşturdu.²³ Edebiyat ortamındaki fasonluğu ya da vasatlığı manipüle eden müptezeller ile bu müptezellerin peşine takılan mutad zevatları ifşa etmek ve tüm bunlara karşın “sıkı” yapıtları, dergileri, belgeleri ve okuyucuları bir araya toplamak amacıyla **Puşt Ahali Edebiyat Platformu**'nu kurdum.²⁴ Birkaç ay içerisinde, Puşt Ahali Edebiyat Platformu'nda yer alan tartışmalar,

¹⁸ İçinde bulunduğumuz ticari kültür ortamını göz önüne aldığımızda “Siya”nın duyulmaması ve önemsenmemesi çok doğaldır. Kitabım protokol olarak birçok eleştirinin (veya tanıtıcı kişinin) eline ulaştı; onlardan takdir retorikleriyle dolu mektuplar da aldım. Ancak hiçbir “Siya” hakkında bir kelime bile yazmaya yanaşmıyordu ya da bunu göze alamıyorlardı.

¹⁹ Garip cemaatlerin, ahbap çavuşluğun ve dirsek temaslarının işlediği bir edebiyat ortamından fazlaca bir şey beklemek ahmaklıktır. Şair ve yazarlar, zaman zaman, içgüdüsel olarak bu ahmaklığa düşerler. Ancak, çoğunlukla yaptığımız hatanın -sonradan- farkına varıp “Yahu, zaten bu adamlardan daha başka ne beklenir ki?” demişizdir.

²⁰ Zinhar'daki “canlılık” ve “dolaysızlık” birçok retorik arsız edebiyatçıyı rahatsız etmiş ve korkutmuştur.

²¹ 2004-2006 döneminde, “Monokl”, “Düşe-Yazma” ve “Zinhar” dışında kalan hiçbir dergi beni edebi yönden heyecanlandıramamıştır. 2004 yılından beri, rüzgâr ölçüp hava durumuna göre hareket eden fason derlemelerden başka -edebiyat dergiciliği adına- bir atılım göremedim. Herkes kendi mikro-iktidar teknelerinde sallanıp duruyordu. Bu sallantıdan da okuyucunun midesi bulanmıştı. Sanırım, hâlâ da aynı şeyler oluyor edebiyat dünyasında...

²² Çocukluğumda, babamla balığa çıktığım günlerden birinde kaşık oltasıyla bir Kofana yakalamıştık. Balığı oltadan kurtarıp tekmemizin livarının içine koyduk. Ben de elime bir ıskarmoz alıp livardaki kofanayla oynamaya başladım. Lüfer soylu balıklar çok vahşi olurlar. Balık gelip elimdeki ıskarmoza kafa atıyor, bazen de gövdesini yarı yarıya suyun üzerine çıkarıyordu. Vahşi, dinamik, canlı ve muhteşemdi... İşte benim Livar'ımdaki şiirler, anlattığım hikâyedekine benzer bir canlılık ihtiva eden ve belki de debelenip duran şiirlerdir.

²³ Bunu bir “inanç ölümü” olarak da düşünebiliriz. Uzun zamandır susmuştum -daha doğrusu son birkaç sene içerisinde, edebiyat ortamında üssel olarak gelişen, geri dönüşü olmayan birtakım haksızlıklardan yüksek sesle bahsetmemiştim- ve işte sonunda sıra bana/Livar'a gelmişti. Edebiyat kâhyaları beni ve Livar'ı yok saymaktan, görmezden gelmekten neredeyse sonsuz bir zevk alıyorlar, hatta bu durumu çeşitli mektuplarla açık açık bana bildiriyorlardı. Edebiyat ortamımıza dipsiz bir yüzüzlük -ne yazık ki- hâkimdi. Okuyucular, yazarlar ve şairler de anlamsız bir “öğrenilmiş çaresizlik” içerisinde olana bite-ne, bu yüzüzlüğe seyirci kalıyorlardı.

²⁴ Platformun ilk şiarı Enis Akın'ın “*Nasıl yalnız bırakır adamı bir meydan/aradan biri bağırır: PUŞT AHALİ!*” şeklindeki dizeleriydi. Puşt Ahali Edebiyat Platformu, Ocak 2007 ile Temmuz 2009 tarihleri arasında 1430 katılımcıya ve 2200 tartışma/paylaşım başlığına ulaşmış durumdaydı. Ayrıca P.A.T! (Puşt Ahali Tarifesi) adlı dergi de platform kapsamında 19 sayı boyunca yayımlandı. Ağustos 2009 itibarıyla hem platformu hem de dergiyi kapatma kararı aldım.

ifşaatlar ve paylaşımlar hızla yerine/hedefine ulaştı. Gelen olumlu ya da olumsuz geribildirimlerden uğraşmalarımın etkili olduğunu -en azından boşuna olmadığını- anlamıştım. 2007 yılının ortalarında, AKP iktidarının sertleştiği bir dönemde, edebiyat iktidarı da sertleşmiş, edebiyat kâhyaları eskisinden daha umarsızca davranıyor, keskin eylemler, bazen de eylemsizlikler (sinsiyet, tepkisizlik, eblehlik) sergiliyorlardı.²⁵

2007 yılının sonuna doğru Çekirdek Sanat²⁶ taifesiyle tanıştım. Cavit Mukaddes'in editörlüğünde yayın hayatına atılan bu yeni yayınevi "**Bir Bienal, Bir Bilanço**" adında sıkı ve eleştirel bir "ortak kitap" yayımladı. Kitapta, 10. Uluslararası İstanbul Bienali'nin başlığına karşı yazdığım "İyimserlik Kurbanlığı" adlı yazımla yer buldum. Bu çıkışın yanı sıra, BirGün Gazetesi'nde²⁷ yazdığım yazılar ve yaptığım söyleşiler, olduğumdan daha "muhalif", "sert" ya da "sivri" bir şekilde tanınmama yol açtı. Sonuçta, Puşt Ahali Edebiyat Platformu'nda sürdürdüğümüz ifşaatlarımıza ve tartışmalarımıza karşı ilk kayda değer tepki, 2008'in Şubat ayında **Ali Enver Ercan** ile avanesi cihtinden geldi. Ali Enver Ercan ve onun koltukaltında yaşayan kifayetsiz halay takımı, Türkiye Yazarlar Sendikası üyeliğimi "sanatçı saygınlığına uymayan üslubum" gerekçesiyle askıya aldı. Hakkımdaki bu "askılama kararı", sorgusuz sualsiz, hiçbir yazılı ya da sözlü savunmam alınmadan, faşizan usullerle (ya da usulsüzlüklerle) verilmiştir.²⁸

Karga Mecmua'da "Kargaca" adını verdiğim betiklerimin yayımlanışını ayrı tutarsak, **2008** yılının tüm hatlarıyla "bir gerginlik yılı"²⁹ olduğunu söyleyebilirim. Bu gerginlik yılının bana kattığı en önemli şey, "haklılık" adına daha sıkı bir direniş, mücadele gücü ve inattır; yani "**Meydansız**"³⁰ adlı ikinci şiir kitabımın dosyasını toparlamaya başlayışımıdır. 2008 yılının son aylarında Odakule Sanat Galerisi'nin yönetmeni A. Necip Yeşiltepe, benimle bağlantı kurdu. Görsel işlerim ile şiirlerimi beğendiğini ve bu emeklerimi bir sergiyle bütünlemek istediğini belirtti. Böylece, **2009**'un Şubat ayında Beyoğlu-Odakule Sanat Galerisi'nde **Taş Uçak Şiir Sergisi**'ni³¹ gerçekleştirdim.

²⁵ Edebiyat ortamının parçalı(fragmente) iktidar yapısı da olabildiğince belirginleşti; Doğan Hızlan, Selim İleri ve Elif Şafak gibi isimler ön plana çıkmışlardı. (Selim İleri, Cumhuriyet Gazetesi'nden kovulmuştu. Doğan Hızlan ise Hürriyet'teki köşesinden iktidar ortaklığına devam ediyordu. Elif Şafak, Zaman'da yazmaya başladı.) Bu isimlerin arkasından gelen mutad zevatlar da hemencecik kendilerini, statüko düşkünlüklerini ve bataklığa benzer iktidarvari yüzlerini göstermişlerdi. Böylece bir kesimin topluca "atı alıp Üsküdar'a geçtiği" tescillenmiş oldu. İster inanın, isterseniz de inanmayın ama Puşt Ahali Edebiyat Platformu'nun o dönemdeki çabaları, edebiyat iktidarının ve mülkiyesinin hızını kesmek yolundaki tek belirgin hareketti.

²⁶ 2004 yılında e-kitap olarak tasarladığım "Kelimenin Yüzü" adlı imgesel sözlük çalışmam Çekirdek Sanat Yayınları tarafından Aralık 2008'de basılı kitap olarak yayımlandı.

²⁷ BirGün Gazetesi'nde yayımlanan "*İmzacılık Oynamak Yerine Faydalı Bir Şey Yapmak*" başlıklı yazım ve Eren Barış'la "*Ece Ayhan-Politika*" adlı kitap üzerine yaptığım söyleşi, birçok edebiyat kâhyasını umduğumdan daha fazla rahatsız etmiştir.

²⁸ 2008'in başında maruz kaldığım bir başka olay ise kendilerini "Kötülük Dayanışması" ifadesiyle tanıtan, haysiyetsiz bir muhteris grubunun işime ve eşime yönelik tacizleri ile saldırı girişimleridir. Bu topluluk, tarifsiz iğrençlikteki çeşitli mektupları eşime ve işyerime göndermişlerdir. Fakat tüm bu olan biteni, bu olayları umursamıyorum; çünkü "Haklılığın İnadı" diye bir şey vardır ve ben kendi yolumu alıp, tutup götürmekte yani "ölene kadar yazmak" konusunda kararlıyım.

²⁹ Siyasi gelişmeler ve mevcut diktatöryal tutum, 2008'deki toplumsal gerginliğin birincil nedenleridir. Birçok yazar ve şairin (açık açık, göstere göstere, yarenlikte bulunarak) iktidarla işbirliği içine girmesi de 2008 yılının dikkat çeken "yozlaş" unsurlarından biridir. Katılımcı listeleri AKP'li Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından maniple edilen 2008 Frankfurt Kitap Fuarı'na konuk yazar/şair olarak katılmayı kabul edenler ile fuarın sonunda dile getirilen "garabet dolu ve ayarsız" söylemler, bir "yozlaş" durumunun teyididir. Kısacası, 2008 yılının sonuna baktığımızda, edebiyat ortamının "Liyakatsizlik", "Yozlaş" ve "İktidarla İşbirliği" yönünde karakterize olduğunu/edildiğini, böylesi bir "kötü/dandik edebiyat" ortamının bütünlendiğini ya da oluşturulduğunu söyleyebiliriz.

³⁰ 1 Mayıs 2008 tarihinde Türkiye emekçisinin "Meydansız" kalışı, bu haksızlık beni imgesel olarak da, tipolojik olarak da çok etkilemiştir.

³¹ 10-28 Şubat 2009 tarihleri arasında gerçekleşen "Taş Uçak Şiir Sergisi" kapsamında çeşitli söyleşiler de yer aldı. Bu söyleşilerin ilkinde, "Haklılığın İnadı" başlığının altında -Ahmet Soysal'la beraber- Ece Ayhan ve poetikası üzerine çeşitli paylaşımlarda bulunduk.

Sergiyle eşanlı olarak “**Meydansız**” adlı ikinci şiir kitabım Çekirdek Sanat Yayınları tarafından yayımlandı. Edebiyat ortamı dediğimiz şeyin -2009 yılıyla beraber- bir “garabet ortamı”na dönüştü(rül)ğünü göz önüne aldığımızda, “Taş Uçak Şiir Sergisi”nin gerçekleşmesini ve Meydansız’ın yayımlanmasını çok önemli birer “tersine başarı!”³² olarak niteleyebilirim.

2009 yılının ikinci yarısında, söz konusu Anadolu Ortaçağı tipolojisinin ya da mevcut garabetin zinlere de (özgür neşriyatlara da) yansımaya başladığını fark ettim. 2000'lere kadar "köprüaltı edebiyatı" olarak ifade ve icra edilen, 2000'lerle birlikte biçimsel ve kavramsal ilkelerini "Yeraltı Edebiyatı" adıyla ithal eden bu zinlerin, temel söylemlerini (yani iktidar ve gaddarlık karşılığını) bir kenara bırakıp, Anadolu Ortaçağı'na eklenerek mikro iktidar ve fırsatçılık türevi söylemler estirdiği ve endüstrileşme doğrultusunda hareket etmeye başladıkları aşikârdı. Artık, zinlerde bile hissedilen “garabet, yozlaşma ve iktidar ortaklığı” Türkiye’de bir yeraltı edebiyatının olmadığını (daha doğrusu yaşamsal bir karşılığının kalmadığını) kesinleştirmişti. 2009’un Aralık ayında bu durumu işaret etmek için “**Denizaltı Edebiyatı**” bildirisini yayımladım.

“**Yeni Sinsiyet**”³³ olarak adlandırdığım tutum ve tavırların, 2010 yılıyla birlikte belirginleştiğini, kavramlaştığını ve geniş kitlelere yayıldığını gördük. Garabet ortamının yerini cehalet ortamına bırakmasının ardından, kendine saraylar kurmaya çalışan o “muhteris tipolojisi” kabul görmeye, geçerlik kazanmaya başlamıştı. (Hakikatten uzaklaşmış ve -evet- böylesine “kötüleştirmiş” bir ortamda “edebiyat” dediğimiz şey, sahici özelliklerini, birleştiriciliğini, canlılığını, yaşamla olan organik bağlarını, evrenselliğini ve tüm şiirselliğini hızla kaybediyor. Yani, fetbahların imtiyaz, gaddarlık ve iktidar yandaşlığı doğrultusunda karakterize olduğu günleri yaşıyorduk artık...) Her şeye rağmen, 2010’un Ocak ayında yayımlamaya başladığım 491³⁴ adlı neşriyat, ortamdaki mevcut kötülüklerin bende yarattığı hicap duygusundan sıyrılışımın ve tüm bunları elimden tersiyle bir kenara itişimin, yani, verili cehalet ortamını, cehalet tipolojisini kabul etmeyişimin en önemli göstergesidir. Bu durumu -basitçe- “çoğunluğun bezdirisini umursamamak” olarak ifade edebiliriz. Böylece yeniden, özenle, sessizliğin dilbilgisini incelemeye başladım. Fikir desteği verdiğim birkaç kültür-sanat etkinliğini³⁵ hesaba katmazsak, 2010 yılının son altı ayını “okumalarımın kapanarak” geçirdiğimi söyleyebilirim.

2011 yılının ilk aylarında, hemen hemen tüm sanatsal imkânsızlıkları ve engelleri kapsayan -sanki yüzyıllar boyunca birikerek büyümüş, zorlaşmış- devasa bir soruyu irdelemeye başladım: “İmgelem özgür mü?” Özellikle “İkinci Yeni” şiir akımı ve şairleri üzerine yaptığım karşılaştırmalı okumaların, söylem analizlerinin ve çeşitli araştırmaların sonucunda edebiyatın birincil meselesinin “İmgelemin Özgürleşmesi” olduğunu fark ettim.³⁶ Ayrıca, İkinci Yeni poetikasının imlediği alan derinli-

³² Bir diğer “tersine başarı”; 2009’un Eylül ayında, Gümüşlük Akademisi’nin düzenlediği “1. İlhan Berk Buluşması” kapsamında gerçekleştirilen “Dizelerden Objektife” adlı fotoğraf yarışmasında “Kendini Anlatan” adlı fotoğrafımla üçüncülük kazanmamdır. Ödüllere, jüriye ve yarışmalara filan itibar etmediğimi, hatta “üleştirme mekanizmaları ve statüko enstrümanları”na -üstelik de ölümüne- karşı durduğumu herkes bilir. Bu yarışmaya katılışımı “çelişik davranmak” olarak görenlerin anlayamadığı şey, işbu fotoğraf yarışmasının arka planında “şiirin ve dilin yapıtaşları im/ime’lerdir” şiarının vurgulandığıdır. Yarışmanın bu özelliğini bir içerik ya da amaç olarak görebiliriz ve söz konusu yarışmanın diğer içsiz yarışmalarla ve festivallerle ilgisi olmadığını kavrayabiliriz. Kısacası, şiirin sözcüklerle (ve sözlüklerle) yazılmadığını göstermek açısından “Dizelerden Objektife” adlı yarışma ya da girişim çok önemli bir düzenlemedir.

³³ Bu ifadenin kavramsal arka planındaki çeşitli ayrıntıları içeren “*Yeni Sinsiyet ve Bazı Enstrümanları*” adlı yazım 11 Nisan 2010 tarihli BirGün Gazetesi’nde ve birçok platformda eşanlı olarak yayımlandı. Söz konusu yazının ardından “*Yeni Sinsiyet Tipolojisi’nin Retorik Arsızlığı ve ‘Biz’ Söylemi*” ile “*Yeni Sinsiyet’in Seçkinlik Arayışı*” başlıklarında iki yazı daha kaleme aldım.

³⁴ 491’in tüm sayılarına <http://zaferyalcinpinar.com/491.html> adresinden ulaşabilirsiniz.

³⁵ *Futuristika!* taifesinden Barış Yarsel ve İpek Tuna’nın görgüsünü, dostluğunu, içtenliğini ve yakınlığını çok önemsiyorum. Bu “sahici insanlar”la birlikte 2010 yılı içerisinde gerçekleştirdiğimiz kültür-sanat etkinlikleri (*Blind Cat Black Türkiye Gösterimi* ve *1. Boğaziçi Kitap Fuarı İnternet Kültür Yayınları Tanıtımı*) bana sonsuz derecede coşku vermiştir.

³⁶ Şubat 2011’de, “*50 Yılın Ardında: İkinci Yeni*” başlıklı bir anket çalışması gerçekleştirdim ve anketin bulgularını bir e-kitap olarak yayımladım. Bu çalışma İkinci Yeni poetikasının devam ettiği yönünde çok önemli bir söylem alanı oluşturdu. Mart 2011’de ise İlhan Berk’in basılı kitaplarına girmeyen çeşitli inceleme yazılarından derlediğim “*Bakmak*” adlı e-kitabı yayımladım.

ğinin ve evren tasavvurunun diğer her şeyden daha canlı olduğunu gördüm. 2011 yılının sonbaharına geldiğimizde, Türkiye Edebiyatı'na musibet olan Yeni Sinsiyet Tipolojisi ve liyakatsiz muhterislerden oluşan cehalet ortalığının -hem eylemde hem de söylemde- çıkmaz/karanlık sulara girdiğini hissetmeye başladım. Yakılan ya da yıkılan kalelere, kulelere veya şekil değiştiren (amorflaşan) mihenk taşlarına rağmen, edebiyatımızda yaşanan "sıfırlanma"nın "**İmgelemin Özgürleşmesi**" yolunda sıkı bir mukavemet orjini olacağı, umutsuzluğumu ve umarsızlığımı dağıtan hissiyatlardan birisidir.³⁷

2012-2013 yılları maddi ve manevi açıdan başıma bela olan birçok adilik nedeniyle çok zor, çok yıpratıcı geçti... Ama böylesi zorluklar umudumu azaltacağına, aksine, arttırıyordu. Çünkü, Yeni Sinsiyet Tipolojisi'nin haysiyetsizleriyle yüzleşmek ve en doğru zamanda işbu kifayetsiz muhterislerin doladığı tüm ayak bağlarından kurtulmak, arınmak benim için çok önemli bir dönemeçti; "Yağmur ne kadar kuvvetli yağarsa sonrası da o kadar güzel olur". Bu sözün işaret ettiği aydınlık, "İmgelemin Özgürleşmesi" üzerine yürüttüğüm uzgörü³⁸ çalışmalarında, sıkı bir şiiri her okuduğumda -her seferinde farklı melodilerle birlikte- zihnimde tınıyordu. Ve nihayetinde, Yeni Sinsiyet'in ikbal ezberinin³⁹ bozulduğu çok açık bir şekilde görülüyordu. Ardından, **Gezi Direnişi**'ni ve umudunu yaşadık. Gezi Direnişi'yle ve dayanışma ruhunun gücüyle karşılaşan Yeni Sinsiyet, her alanda -tam anlamıyla- "faşizan" yöntemler yaygınlaştırmaya/uygulamaya başladı. Çıkar odakları tarafından, hesap vermemek için mevcut hesabın büyütülmesine, hesap vermemek için uygulanan hırsızlık, gaddarlık ve haksızlık yordamlarına⁴⁰ tanık olduk. Yüklendiğimiz bu tarihsel tanıklığın uzun yıllar süreceğini düşünüyorum.

6 Kasım 2013 tarihinde TÜBİTAK'tan ayrıldım ve efemeratik edebiyat çalışmalarına ağırlık vermeyi kararlaştırdım. İş günlerinin yerine "göge bakma günleri"ni yaşadığım tuhaf döneme (**2014** yılına) intibak ederken, kendime şu hayati soruyu soruyordum sürekli: "*Edebiyat ortalığındaki mutad zevatlardan, hırsızlardan ve mafyavari tezgâhtan uzak durarak -yani, insanlık onurunu ve haysiyetini koruyarak- nasıl yaşanır, ne yazılır, ne yapılabilir?*" Bu bütünleşik -ve zor- sorunun en güzel çözümü, Tekin Deniz, Canan Cürgen ve Şükret Gökay'la birlikte Burgaz Adası'nda, Sait Faik Müzesi kapsamında bir "Araştırma Atölyesi" kurmamızdı: Türkiye'de, edebiyat alanına yansıyan ilk "**Bilişsel Haritalama**"⁴¹ deneyini -ve türev analizlerini- gerçekleştirdik... Biraz önceki "sonsuz kötücül derecede zor" sorunun daha özel(içsel) bir çözümü de "**Çalmayan**"⁴² adlı üçüncü şiir kitabımın yayımlanması olmuştur.

2015, hem siyasal hem de ekonomik açıdan tam bir kaos yılıdır: Toplumun tüm kesimleri arasında vicdansızlık ve nefret dili yaygınlaşmış, 'adaletsizlik ile hukuksuzluk' gündelik yaşamımızın her alanına tezahür etmeye başlamıştır.⁴³ 2015 yılı süresince gerçekleşen siyasal dengesizliklerin, karanlık eylemlerin ve tekrarlanan genel seçimlerin yarattığı ayrıştırıcı etki tüm katmanlarıyla birlikte edebiyat atmosferine de bulaştı. Kültür-sanat çevresinin denge unsurları hızla birbirinden ayrı-

³⁷ Çünkü, Yeni Kapitalizm'in ödüllendirme sistematığı de liderlik anlayışı da süreç ve bilgi yönetimi de "niteliksel bir iflas"ın eşliğindedir. Endüstrileşmeye çalışan edebiyat, mevcut çöküntüden ve mühendislerin "sosyal inovasyon" arayışından ayrıcalıklı, dışarıda düşünülemez. Açıktır ki Yeni Kapitalizm, geleceğini kaybetmektedir. Bu bağlamda, bugüne kadar jüricilik oynayanların, şiir ödülleri, antolojilerin, retorik arsızlığının, üleştirmenlerin, mikrofon pozcularının, edebiyat kâhyalarının, şair olmayan şairlerin, yayınevi olmayan yayınevlerinin, dergi olmayan dergilerin, yazar olmayan yazarların, tencere/tava pazarlamacılığından devşirilen editörlerin, kısacası; tüm bu büyük cürufun tarihsel bir "afiş" olduğu yüksek sesle dile getirilmeye başlanmıştır. Belki de cehalet ortamının bazı nemalanıcıları "ilkın gözden çıkarılacaklar" listesinde belirginleşmiştir.

³⁸ "Poetika 2012 Uzgörü Çalışması", Bkz: <http://bit.ly/poetika2012>

"Poetika 2013 Odaklanmaları", Bkz: <http://bit.ly/poetika2013>

³⁹ "Yeni Sinsiyet'in İkbal Ezberi", Bkz: <http://zaferyalcinpinar.com/i29.html>

⁴⁰ "Yeni Sinsiyet'in Haksızlık Yordamı", Bkz: <http://bit.ly/haksizlik>

⁴¹ "Sait Faik Odaklı Bilişsel Haritalama", Bkz: <http://saitfaikmuzesi.org/sait-faik-odakli-bilissel-haritalama/>

⁴² *Çalmayan Şiir*, Eren İnan Canpolat'ın katkılarıyla "Kendi Yayınları" başlıklı özgür yayıncılık platformu kapsamında, Eylül 2014'te yayımlandı. *Çalmayan Şiir*'in tam metnine <http://bit.ly/calmayan> adresinden ulaşabilirsiniz.

⁴³ "Yeni Sinsiyet'in Kokmuş Tuz Çeşitlemesi", Bkz: <http://bit.ly/kokmustuzcesitlemesi>

şıyor, bilindik kilometre taşları, nedensellikler ve yol haritaları gündelik olarak el değiştiriyor, kültür-sanat başlığının kapsadığı özüt değerlerin tümü ayrıştırıcı siyasal retoriklere dönüştürülüyordu: Kültür-sanat alanındaki haysiyet yitimi tuhaf bir ticarileşme, tutundurma ve yaygınlaşma stratejisini de beraberinde getirmişti.⁴⁴ Böylesi bir keşmekeşin imkân verdiği tüm engellemelerin ve zorlukların içerisinde, şans eseri olarak Oyun Yayınevi ve taifesiyle tanıştım. 2013-2014 yıllarında kaleme aldığım “Rüzgâr Defteri”⁴⁵, 2015’in Ağustos ayında Oyun Yayınevi’nden kitaplaştı.

SONUÇ

Edebiyat yolundaki tüm yürüyüşlerimde haksızlık, sinsiyet, retorik arsızlığı, ödüllüklük, jüricilik, görgüsüzlük, ahbap çavuşluk, nobranlık, içten pazarlık, haysiyetsizlik, dilsiz taklitçiliği ya da “ses-sizlik suikastı” gibi insanı umutsuzluğa götüren ve edebiyatın içtenliğinden uzaklaştıran engellerle karşılaştım. Şüphesiz, karşılaştığım kötülüklerin hizasına gelerek, yaşamımın, şiirim ve bakışımın akordunu bozacak değilim. Bugün, edebiyat ortalığındaki “kötülük mekanizmaları”nın dışında durarak takdir elde edemeyeceğim, aksine, kötü eleştirilerle ve sinsiyet dolu suçlamalarla yüzleşmek, hatta bunlarla “savaşmak” zorunda kalacağım gerçeği de -nal gibi- ortadadır.

Sonuç olarak şu sahneye bakabiliriz; **Ocak 2016** itibariyle karşımda bir portmanto duruyor. Öfkeli. Yani duruşunda “öfke” ihtiva ediyor. Neden? Çünkü bu “cansızlık” onu öfkeliyor. Eğer bu portmanto canlanırsa (ya da canlanabilseydi) üzerinde asılı olan her şeyi silkinip kendine gelirdi.

Artık, tüm edebiyat geçmişim, uğraşlarım ve yaşadıklarım sonucunda, ulaşmaya çalıştığım “şey” için şunu rahatlıkla söyleyebilirim;

“Bir davula bir kez vurmak, aradan iki sene geçtikten sonra bir kez daha vurmak ya da kendime “yazdıklarım” üzerinden bakmak; şu/gündelik/ cehennem/bahçesinden...”

Ölene kadar yazacağım. Ama bunu, kimseye önermiyorum.

Zafer Yalçınpınar

⁴⁴ Örneğin, tüm yüksek sesli ve kapsamlı eleştirilere rağmen, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın hukuki(noter tasdikli) vasiyetinin mutlak zevatça çiğnenerek Beşiktaş Belediyesi işbirliğiyle Fazıl Hüsnü Dağlarca adına bir şiir ödülü organize edilmesine tanık olduk. Bu durum mevcut keşmekeşin edebiyat alanındaki yansımalarından biridir. (Ayrıntılı bilgi için bkz: *Bir Şiir Emlâkçılığı ya da Dağlarca’nın Parsellenmesi Hakkında Soruşturma*: <http://bit.ly/sorusturma>)

⁴⁵ *Rüzgâr Defteri*, alegorik anlatımların alan derinliğinde oluşan şiirsel bir metindir ve 2013-2014 yılları boyunca Bozcaada ile Marmara (Mermer) Adası’nın örgün uzamında kaleme alınmıştır. *Rüzgâr Defteri*’nin yaşanmasında, imgeleminin oluşmasında ve yazımında, her ân, her merhalede, her daim yanımda olarak beni sonsuz destekleyen Duygu Gündeş’e çok teşekkür ediyorum. *Rüzgâr Defteri*’ndeki özü sezerek özenle yayıma hazırlayan M.Ş.Ş. (Mehmet Şenal Şişli) ile Nihan Şişli’ye, defterdeki şiirsel alan derinliğini içselleştiren Kerem Bereketoğlu’na, güç veren Uluer Oksal Tiryaki’ye ve Oyun Yayınevi’nin tüm sıkı taifesine “yerden göğe kadar” teşekkür ediyorum. Oyun Yayınevi ve taifesi olmasaydı bu defter yayımlanamazdı. *Rüzgâr Defteri*’ne ilişkin olarak Üvercinka Dergisi’nin 13. sayısında yayımlanan “*Rüzgârı Şiirlemek...*” başlıklı söyleşinin tam metnine <http://bit.ly/ruzgarisiirlemek> adresinden ulaşılabilir.